

Temeljem članka 15. stavak 3. Zakona o zaštiti zraka („Službeni glasnik RS“, br. 36/09 i 10/13) i članka 33. stavak 1. točka 21. Statuta grada Subotice („Službeni list Općine Subotica“, br. 26/08 i 27/08 - ispr. i „Službeni list Grada Subotice“, br. 46/11, 15/13 i 4/19), po pribavljenoj suglasnosti Ministarstva poljoprivrede i zaštite okoliša broj 353-01-00683/2019-03 od 02. 04. 2019., Skupština grada Subotice na sjednici održanoj dana _____ godine donijela je:

PROGRAM

Monitoringa kvalitete zraka na području Grada Subotice u 2019. godini

I. OSNOVA PROGRAMA

Programom monitoringa kvalitete zraka u Lokalnoj mreži na području Grada Subotice određuju se broj i raspored mjernih mjesta, kao i opseg, vrst i učestalost mjerenja.

Program kontrole kvalitete zraka obuhvaća:

A - mjerenja zagađujućih tvari;

B - mjerenja koncentracije poludi u zraku.

Monitoring kvalitete zraka vrši se fiksnim i indikativnim mjerenjem razine zagađujućih tvari u Lokalnoj mreži mjernih stanica.

Temeljem podataka o razini zagađujućih tvari u zraku vrši se ocjenjivanje kvalitete zraka.

II. PARAMETRI ISPITIVANJA

A) Zagađujuće tvari prate se određivanjem:

1. Masene koncentracije uzoraka suspendiranih čestica (PM₁₀) u 24-satnim uzorcima ambijentalnog zraka sukladno standardu SRPS EN 12341:2015. tijekom godine s vremenskom pokrivenošću od 90%.

Kemijska analiza sadržaja uzoraka suspendiranih čestica (PM₁₀) na sljedeće polutante:

- teški metali (olovo, arsen, nikl, kadmij) po validiranoj metodi sukladno standardu SRPS EN 14902:2008 /AC:2013 s vremenskom pokrivenošću od 90%, 24-satno tijekom godine;
- policiklični aromatični ugljikovodici (benzo-a piren) sukladno standardu SRPS ISO 15549:2010, s pokrivenošću od 14%, 56 dana u 8 ravnomjerno raspoređenih tjedana 24-satno, tijekom godine

2. Masene koncentracije uzoraka suspendiranih čestica (PM_{2.5}) u 24-satnim uzorcima ambijentalnog zraka sukladno standardu SRPS EN 12341:2015 tijekom godine s vremenskom pokrivenošću od 90%.

B) Koncentracija poludi u zraku

- broj zrna u m³ zraka identificirane biljne vrste poludi.

III. LOKACIJE MJERNIH MJESTA NA PODRUČJU GRADA I DINAMIKA ISPITIVANJA PO PARAMETRIMA

Ovim programom, utvrđuju se mjerna mjesta za monitoring kvalitete zraka i koncentracije poludi u zraku u Lokalnoj mreži Grada Subotice na sljedećim lokacijama:

- za ispitivanje zagađujućih tvari:

Naziv i adresa lokaliteta	G. širina / G. dužina	Nadm. vis. (m)	Tip stanice	Parametri ispitivanja	Vremenska pokrivenost
Osnovna škola „Sonja Marinković“ - mala škola, Subotica, Sonje Marinković br. 45	46.092300° / 19.667500°	103	U	- masena koncentracija suspendiranih čestica PM ₁₀	90%
				• teški metali u PM ₁₀ (olovo (Pb), arsen (As), kadmij (Cd) i nikl (Ni))	90%
				• policiklični aromatični ugljikovodici u PM ₁₀ (benzo(a)piren (C ₂₀ H ₁₂))	14%
				- masena koncentracija	90%

Legenda:

U - urbana

- Za ispitivanje koncentracije poludi

Naziv i adresa lokaliteta	G. širina / G. dužina	Nadm. vis. (m)	Tip sta- nice	Parametri ispitivanja	Vremenska pokrivenost
Zavod za javno zdravstvo, Subotica Zmaj Jovina 30	46.104863° / 19.668439°	113	U	Koncentracija poludi u zraku - broj zrna identificirane biljne vrste poludi u m ³ zraka	24-satno raspoređeno od 1.2.2019. do 30.11.2019.

Legenda:

U – urbana

IV. OBRADA I ANALIZA PODATAKA

Mjerenja kvalitete zraka, obradu i analizu podataka, provjeru validnosti rezultata dobivenih mjerenjem i/ili uzimanjem uzoraka i interpretaciju rezultata vrši ovlaštena stručna organizacija koja je akreditirana kao laboratorij za ispitivanje, odnosno koja ispunjava propisane uvjete i koja posjeduje dozvolu ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša, odnosno raspolaže kapacitetima da vrši monitoring zraka, a koja će biti odabrana nakon provedenog postupka javne nabave.

V. IZVJEŠTAVANJE O REZULTATIMA KONTROLE KVALITETA ZRAKA

Izvješća o izvršenim mjerenjima, odnosno o rezultatima kontrole kvaliteta zraka u okviru Lokalne mreže mjernih mjesta, ovlaštena stručna organizacija dostavlja Gradskoj upravi Grada Subotice – Tajništvu za poljoprivredu i zaštitu okoliša, Službi za zaštitu okoliša i održivi razvitak (u daljnjem tekstu: nadležno tajništvo), po pravilu, jedanput mjesečno za prethodni mjesec u roku od 15 dana od isteka prethodnoga mjeseca, a završno izvješće u roku od 30 dana od isteka izvještajnog razdoblja.

U dostavljenim izvješćima bit će opisana metodologija rada praćenja kvalitete zraka, a rezultati prikazani tablično, grafički i tekstualno objašnjeni, sa zaključkom o kvaliteti zraka na predviđenim mjernim mjestima u Gradu.

Osim naprijed navedenog, ovlaštena stručna organizacija je dužna dostaviti kompletnu bazu podataka izvršenih mjerenja svih zagađujućih tvari (po naprijed navedenoj dinamici i rokovima), u elektroničkoj formi (xls format ili drugi otvoreni elektronički format pogodan za daljnju obradu) nadležnom tajništvu.

Sukladno članku 17. Zakona o zaštiti zraka, nadležno tajništvo dobivene podatke o kvaliteti zraka, dostavlja Agenciji za zaštitu okoliša, do 15. u mjesecu za prethodni mjesec, a godišnje izvješće najkasnije 60 dana od dana isteka kalendarske godine za prethodnu godinu.

Sukladno članku 23. Zakona o zaštiti zraka u slučaju prekoračenja koncentracije utvrđene Uredbom o uvjetima za monitoring i zahtjevima kvalitete zraka („Službeni glasnik RS“, br. 11/10, 75/10 i 63/13), obavještava se javnost putem radija, televizije, dnevnih novina, interneta i/ili na drugi pogodan način.

U zonama i aglomeracijama u kojima je zrak treće kategorije, odnosno kada zagađenje zraka nadmašuje učinke mjera koje se poduzimaju, odnosno kada je ugrožen kapacitet okoliša ili postoji stalno zagađenje zraka na određenom prostoru, nadležno tijelo lokalne samouprave dužno je temeljem Zakona o zaštiti zraka donijeti Plan zaštite zraka s ciljem da se postignu utvrđene granične ili ciljne vrijednosti i propisani rokovi, sukladno Uredbi o uvjetima za monitoring i zahtjevima kvalitete zraka („Službeni glasnik RS“, br. 11/10, 75/10, i 63/13) i Pravilnika o sadržaju Planova kvalitete zraka („Službeni glasnik RS“, br. 21/10).

VI. REALIZACIJA PROGRAMA

Realizaciju Programa kontrole kvalitete zraka na području Grada Subotice za 2019. godinu vrši izabrana stručna organizacija koja je akreditirana kao laboratorij za ispitivanje, odnosno koja ispunjava zakonske uvjete i koja posjeduje ovlaštenje ministarstva nadležnog za poslove zaštite okoliša za mjerenje razine zagađujućih tvari u zraku, a nakon provedenog postupka javne nabave za usluge monitoringa kvalitete zraka.

VII. ZAVRŠNA ODREDBA

Ovaj program se objavljuje u „Službenom listu Grada Subotice“, a primjenjuje se od dana objavljivanja u „Službenom listu Grada Subotice“.

Obrazloženje

Pravni temelj: Članak 9. i članak 15. Zakona o zaštiti zraka („Službeni glasnik RS“, br. 36/09 i 10/13) kojim je propisano da Republika Srbija, Autonomna Pokrajina Vojvodina i jedinica lokalne samouprave u okviru svojih nadležnosti utvrđene zakonom, osiguravaju monitoring kvalitete zraka, u lokalnoj mreži prema programu koji za svoje područje donosi nadležno tijelo autonomne pokrajine i nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave, a koji mora biti usklađen s programom državne mreže mjernih stanica i članak 33. stavak 1. točka 21. Statuta grada Subotice („Službeni list Općine Subotica“, br. 26/08 i 27/08 - ispr. i „Službeni list Grada Subotice“, br. 46/11, 15/13 i 4/19) prema kojem Skupština grada, sukladno zakonu, obavlja i druge poslove.

Razlog za donošenje: Odredbama članka 69. i 70. Zakona o zaštiti okoliša („Službeni glasnik RS“, br. 135/04, 36/09, 36/09 - dr. zakon, 72/09 - dr. zakon i 43/11 - odluka US i 14/16), propisano je da jedinica lokalne samouprave u okviru svoje nadležnosti osigurava kontrolu i praćenje stanja okoliša, donošenjem programa monitoringa na svojem području, a sukladno programu monitoringa koji donosi Vlada temeljem posebnih zakona. Posebni zakon, Zakon o zaštiti zraka („Službeni glasnik RS“, br. 36/09 i 10/13) odredbama članka 15. stavak 3. propisuje da se monitoring kvalitete zraka u lokalnoj mreži obavlja prema programu koji za svoje područje donosi nadležno tijelo jedinice lokalne samouprave, a koji mora biti usklađen s Programom kontrole kvalitete zraka u državnoj mreži.

Sukladno članku 5. Zakona o zaštiti zraka, Uredbi o određivanju zona i aglomeracija („Službeni glasnik RS“, br. 58/11 i 98/12) na području Srbije određene su 3 zone i 8 aglomeracija. Zoni „Vojvodina“ koja obuhvaća područje Autonomne Pokrajine Vojvodine, osim gradova Novi Sad i Pančevo, pripada i područje Grada Subotice.

Sukladno Uredbi o uvjetima za monitoring i zahtjevima kvalitete zraka („Sl. Glasnik RS“, br. 11/10, 75/10 i 63/13) mjerna mjesta za fiksna mjerenja na području Grada Subotice odabrana su tako da predstavljaju lokalitete čiji prikupljeni podatci o koncentracijama zagađujućih tvari predstavljaju vrijednosti za ocjenu kvalitete zraka a koji su reprezentativni za opću izloženost stanovništva.

Uspostavljanjem Lokalne mreže i praćenjem kvalitete zraka na definiranim mjernim mjestima, osigurat će se upravljanje kvalitetom zraka kroz sustav praćenja, kontrole, održavanja stanja i unaprjeđivanja kvalitete zraka.

Izvršitelj: Tajništvo za poljoprivredu i zaštitu okoliša, Služba za zaštitu okoliša i održivi razvitak.

Izvor sredstava potrebna za realizaciju: Sredstva za provedbu ovoga programa osiguravaju se u proračunu Grada Subotice, putem Fonda za zaštitu okoliša Grada Subotice, sukladno Programu korištenja sredstava Fonda za zaštitu okoliša Grada Subotice.